

حضرت آیت الله احمد جنتی
دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۱۹۷) قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی «لایحه موافقتنامه چهارچوب همکاری در زمینه حمل و نقل راه آهن (ریلی) بین وزارت راه و شهرسازی دولت جمهوری اسلامی ایران و وزارت حمل و نقل و زیرساخت دولت جمهوری ترکیه» که در تاریخ ۱۴۰۳/۱۲/۱ تصویب شده است، به شرح پیوست ارسال می گردد.

محمدباقر قالیباف

دبیرخانه شورای نگهبان

شماره ثبت ۱۰/۴۵۲۳۶

تاریخ ثبت ۱۴۰۳/۱۲/۱۲

**لایحه موافقتنامه چهارچوب همکاری در زمینه حمل و نقل راه آهن (ریلی)
بین وزارت راه و شهرسازی دولت جمهوری اسلامی ایران و وزارت حمل و
نقل و زیرساخت دولت جمهوری ترکیه**

ماده واحد - لایحه موافقتنامه چهارچوب همکاری در زمینه حمل و نقل راه آهن (ریلی) بین وزارت راه و شهرسازی دولت جمهوری اسلامی ایران و وزارت حمل و نقل و زیرساخت دولت جمهوری ترکیه مشتمل بر یک مقدمه و شانزده ماده به شرح پیوست تصویب و اجازه مبادله اسناد آن داده می شود. تبصره - در اجرای این موافقتنامه و اصلاحات بعدی آن رعایت اصول هفتاد و هفتم (۷۷)، یکصد و بیست و پنجم (۱۲۵) و یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

بسم الله الرحمن الرحيم

**موافقتنامه چهارچوب همکاری در زمینه حمل و نقل راه آهن (ریلی) بین
وزارت راه و شهرسازی دولت جمهوری اسلامی ایران و وزارت حمل و نقل و
زیرساخت دولت جمهوری ترکیه**

وزارت راه و شهرسازی از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران و وزارت حمل و نقل و زیرساخت از طرف دولت جمهوری ترکیه (که از این پس به صورت جداگانه «طرف» و به طور مشترک «طرف‌ها» نامیده می‌شوند) به منظور تنظیم حمل و نقل راه آهن (ریلی) بین دولت جمهوری اسلامی ایران و دولت جمهوری ترکیه، با در نظر گرفتن اقدامات مرتبط با تجدید ساختار صورت پذیرفته در شرکت‌های راه آهن (ریلی)، با توجه به لزوم تقویت همکاری‌های راه آهن (ریلی) و بر اساس اصول مشارکت برابر و احترام متقابل به شرح زیر توافق کردند:

ماده ۱

- ۱-۱ - مراجع صلاحیتدار برای اجرای این موافقتنامه به شرح زیر می‌باشند:
 - برای دولت جمهوری اسلامی ایران وزارت راه و شهرسازی
 - برای دولت جمهوری ترکیه وزارت حمل و نقل و زیرساخت
- ۱-۲ - در صورت تغییر مرجع صلاحیتدار طرف‌ها، طرف ذیربط طرف دیگر را از این موضوع مطلع می‌نماید. این قبیل تغییرات به عنوان تغییر اساسی در موافقتنامه محسوب نخواهد شد و صرفاً به عنوان اصلاح پذیرفته خواهد شد.

ماده ۲

- ۲-۱ - گستره اجرای این موافقتنامه، دربرگیرنده موارد زیر است:
 - ۲-۱-۱ الف. گذرگاه مرزی راه آهن (ریلی) کاپیکوی - رازی شامل ایستگاه رازی در قلمرو ایران و ایستگاه کاپیکوی در قلمرو ترکیه؛
 - ۲-۱-۲ ب. فعالیت‌های مراجع بازرسی (کنترل) و خدمات دو کشور و فعالیت‌های مرتبط با تردد راه آهن (ریلی) از طریق گذرگاه مرزی مذکور.
 - ۲-۲-۱ ایستگاه رازی در قلمرو ایران و ایستگاه کاپیکوی در قلمرو ترکیه به عنوان نقاط گذرگاه مرزی تعیین می‌شوند. ایستگاه کاپیکوی به عنوان ایستگاه تبادل مرزی بین

جمهوری اسلامی ایران و جمهوری ترکیه برای شرکت‌های حمل و نقل راه‌آهن (ریلی) هر دو کشور که در حمل و نقل بین‌المللی راه‌آهن (ریلی) مشارکت می‌کنند، تعیین می‌شود.
۲-۳ - فاصله واقعی طول مسیر راه‌آهن (ریلی) بین مرز کشوری و ایستگاه‌های مرزی به شرح زیر است:

۲-۳-الف. مرز - ایستگاه کاپیکوی: ۲۶۵۱ متر،

۲-۳-ب. مرز - ایستگاه رازی: ۱۵۰۰ متر.

ماده ۳

معنای اصطلاحات بکار رفته در این موافقتنامه به شرح زیر است:

- کشنده قطار (لوکوموتیو): آلات ناقله برقی، گازوئیلی، موتوری، بخار و وسایل نقلیه دارای سامانه محرک موتوری که در گروه آلات ناقله قرار می‌گیرند و نیروی موتور لازم برای حرکت قطار یا اتاقهای چرخدار قطار (واگن‌ها) در طول مسیر راه‌آهن (ریلی) را فراهم می‌کنند.

- قطار: مجموعه‌ای از اتاقهای چرخدار قطار (واگن‌ها) یا حامل‌ها که برای حمل بار یا مسافر استفاده شده و توسط یک یا چند کشنده قطار (لوکوموتیو) کشیده می‌شوند.
- بهره‌بردار راه‌آهن (ریلی) (آر تی اُ): نهاد دولتی یا خصوصی مجاز به حمل مسافر و یا بار از طریق راه‌آهن.

- مدیر زیرساخت‌های راه‌آهن (ریلی) (آر آی ام): نهاد دولتی یا خصوصی مسئول بهره‌برداری ایمن از زیرساخت راه‌آهن (ریلی) تحت مالکیت خویش و استفاده از آن جهت ارائه خدمات به بهره‌بردارهای راه‌آهن (ریلی).

- نقطه گذرگاه مرزی: ایستگاه راه‌آهن (ریلی) که در آنجا مراحل بازرسی (کنترل) برای عبور از مرز به انجام می‌رسد.

- ایستگاه مبادله: ایستگاهی که در آنجا مراحل تحویل و پذیرش قطارها، اتاقهای چرخدار قطار (واگن‌ها)، توشه و محموله‌ها انجام می‌شود.

- عبور از مرز از طریق راه‌آهن: عبور قطار از طریق خط راه‌آهن که بین نقاط گذرگاه مرزی دو کشور قرار دارد.

- نقطه اتصال تعرفه‌ها: نقطه‌ای که در آنجا اعمال تعرفه‌های بین‌المللی بار و مسافر خاتمه می‌یابد و تعرفه دیگری به کار برده می‌شود، یعنی مرز کشوری.

- آلات ناقله: کشنده قطار (لوکوموتیو)، اتاق چرخدار قطار (واگن)، خودکشنده/آلات ناقله موتوری - اتاق چرخدار قطار (واگنی) و هرگونه وسایل نقلیه راه آهن (ریلی) کشنده.
- اتاق چرخدار قطار (واگن): اتاق چرخدار قطار (واگن) باری که برای حمل کالاها مورد بهره‌برداری قرار گیرد و اتاق چرخدار قطار (واگن) مسافری که برای حمل مسافر استفاده می‌شود.

- کوتیف (COTIF): معاهده مربوط به حمل و نقل بین‌المللی توسط راه آهن مورخ (۱۹) اردیبهشت ۱۳۵۹ (۹ مه ۱۹۸۰) از جمله سند الحاقی (پروتکل) اصلاحی مورخ (۱۳) خرداد ۱۳۷۸ (۳ ژوئن ۱۹۹۹) و پیوست‌های آن.
- سی آی ام (CIM): مقررات یکنواخت حاکم بر قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالاها از طریق راه آهن (پیوست «ب» معاهده کوتیف).
- سی آی وی (CIV): مقررات یکنواخت حاکم بر قرارداد حمل و نقل بین‌المللی مسافر از طریق راه آهن (پیوست «الف» معاهده کوتیف).

ماده ۴

۴-۱- بازرسی (کنترل) فنی و بازرگانی، عملیات تحویل و قبول آلات ناقله، کالاها و توشه در حمل و نقل میان جمهوری اسلامی ایران و جمهوری ترکیه و بالعکس متقابلاً توسط بهره‌بردارهای راه آهن (ریلی) هر دو کشور در ایستگاه تبادل مرزی صورت خواهد گرفت.
۴-۲- آرایش ضروری قطار، عملیات تنظیم، تشکیل و تفکیک یا جابجایی قطارها (مانور) و تغییر جهت آلات ناقله توسط طرف ترک، در ایستگاه مبادله مرزی به انجام خواهد رسید.
۴-۳- بهره‌بردارهای راه آهن (ریلی) و شرکت زیرساخت‌های راه آهن (ریلی) طرف ایرانی که حمل و نقل از طریق گذرگاه مرزی را انجام می‌دهند، طبق مفاد این موافقتنامه کارکنان صلاحیتدار را در ایستگاه مبادله مرزی به خدمت خواهند گرفت.
۴-۴- بهره‌برداری از قطارها، موتورهای سبک و سایر وسایل نقلیه راه آهن (ریلی) بین ایستگاه‌های رازی و کاپیکوی طبق برنامه مصوب و هماهنگ شده توسط شرکت زیرساخت‌های راه آهن (ریلی) ایرانی و ترکیه‌ای به انجام خواهد رسید.
۴-۵- راهبری و تردد متقابل کشنده‌های قطار (لوکوموتیوها) و تنظیم قطارها بین ایستگاه‌های مرزی رازی و کاپیکوی در هر دو جهت توسط بهره‌بردارهای راه آهن (ریلی) ایرانی که کشنده قطار (لوکوموتیو) و کارکنان مسئول را تدارک می‌بینند صورت خواهد گرفت. طرف ترک اقدامات لازم جهت برقراری اسکان و تسهیل تردد کارکنان ایرانی را

براساس دستورالعمل‌ها یا قراردادهایی که متعاقباً بر اساس بند (۱) ماده (۹) و طبق مقررات ملی خود تهیه و امضا می‌گردد، معمول خواهد نمود.

۴-۶- سیر و حرکت کشنده‌های قطار (لوکوموتیوها)، قطارها و سایر وسایل نقلیه راه‌آهن (ریلی) بین ایستگاه‌های مرزی به‌طور مشترک توسط بهره‌بردارهای راه‌آهن (ریلی) دو طرف صورت می‌گیرد.

ماده ۵

۵-۱- حمل و نقل بار و مسافر بین طرف‌ها در چهارچوب مفاد معاهده کوتیف و با استفاده از بارنامه، بلیط، راهنما توشه صادره طبق مفاد پیوست‌های «الف» و «ب» معاهده کوتیف صورت خواهد گرفت.

۵-۲- تعرفه حمل و نقل در قلمرو کشور مربوط براساس مسافت تا مرز کشوری محاسبه می‌گردد. نقطه اتصال تعرفه‌ها، مرز کشوری است.

۵-۳- طرف‌ها مسئولیت ایمنی و امنیت تردد قطارها در مرزهای خود از نظر زیرساخت و آلات ناقله در گذرگاه‌های مرزی راه‌آهن (ریلی) را بر عهده خواهند داشت.

ماده ۶

کارکنان راه‌آهن طرف‌ها بر اساس فهرست کارکنان و اسناد مسافرتی (گذرنامه و کارت شناسایی) تهیه شده توسط بهره‌بردارهای راه‌آهن (ریلی) و شرکت زیرساخت‌های راه‌آهن (ریلی)، از مرز عبور خواهند نمود.

ماده ۷

بهره‌بردارهای راه‌آهن (ریلی) و شرکت زیرساخت‌های راه‌آهن (ریلی) طرف‌ها اطلاعات قوانین و مقررات لازم مربوط را که تعیین‌کننده تردد قطارها و عملیات تنظیم، تشکیل و تفکیک یا جابجایی قطارها (مانور) بین مرز کشوری و ایستگاه مبادله است، تبادل خواهند کرد. دوره‌های آموزشی را در صورت نیاز می‌توان به‌صورت مشترک برگزار کرد.

ماده ۸

۸-۱- کارکنان بهره‌بردارهای راه‌آهن (ریلی) و شرکت زیرساخت‌های راه‌آهن (ریلی) که در حین عبور از مرز راه‌آهن (ریلی) و در ایستگاه مبادله مرزی انجام وظیفه می‌کنند باید

قوانین و مقررات کشوری که در آن انجام وظیفه و تعهدات خود را ایفا می‌کنند، رعایت نمایند. بنابراین آنها از حق حمایت قانونی حداقل در همان سطح ارائه شده برای کارکنان محلی کشور میزبان برخوردار خواهند بود.

۲-۸- هر یک از طرف‌ها بنا به درخواست مبتنی بر دلایل منطقی طرف دیگر، متعهد به بازگرداندن کارکنان خود که برای انجام وظایف (فرامرزی) در کشور درخواست‌کننده تعیین گردیده‌اند، خواهند بود.

ماده ۹

۹-۱- شرکت زیرساخت‌های راه‌آهن (ریلی) و بهره‌بردارهای راه‌آهن (ریلی) طرف‌ها به‌منظور تنظیم جزئیات فنی حمل و نقل راه‌آهن (ریلی)، دستورالعمل‌ها یا قراردادهای بین خود را در خصوص موارد زیر تهیه و امضا خواهند کرد:

- تردد آلات ناقله بین ایستگاه‌های مرزی، گذرگاه‌های مرزی، ارتباطات راه دور و حوادث یا سوانح راه‌آهن (ریلی) که ممکن است در هنگام عبور از مرز راه‌آهن (ریلی) رخ دهد،
- رویه‌ها و شرایط از جمله ساعت کاری در طول کل هفته جهت تحویل و پذیرش قطارها، اتاق‌های چرخدار (واگن‌های) مسافری و باری هر دو طرف،
- فراهم کردن امکانات مربوط به مکان‌های خدمات‌رسانی دفاتر نمایندگی در ایستگاه مبادله مرزی کاپیکوی، بهره‌بردارهای راه‌آهن (ریلی) و کارکنان آنها و عبور از مرزهای کشوری توسط مسئولان راه‌آهن (ریلی) در حال انجام وظیفه،
- تعیین راه‌ها و روش‌های مربوط به مبالغ قابل دریافت حاصل از خدمات متقابل در ایستگاه مبادله مرزی کاپیکوی و اجاره اموال غیرمنقول.

۲-۹- در صورت نیاز به تدارک و اعزام کمک و تجهیزات به قلمرو کشور دیگر در صورت بروز هرگونه حادثه یا سانحه در خط راه‌آهن (ریلی) میان ایستگاه‌های مرزی، امکانات مربوط برای طرف اقدام‌کننده در این مورد فراهم خواهد شد.

ماده ۱۰

۱۰-۱- طرف‌ها کلیه تشریفات گمرکی و مرزی را در قلمرو خود طبق قوانین لازم‌الاجرای خود انجام خواهند داد. طرف‌ها با مراجع صلاحیتدار همکاری خواهند کرد

تا سوار و پیاده شدن مسافران و تمامی تشریفات گمرکی در مدت زمان برنامه‌ریزی شده برای انتظار قطار در ایستگاه مرزی صورت پذیرد.

۲-۱۰- کارکنان نقاط عبور مرزی، سند رسمی دریافت شده از بهره‌بردارهای راه‌آهن (ریلی) و شرکت زیرساخت‌های راه‌آهن (ریلی) طرف‌ها را برای اقلام و تجهیزات مورد نیاز حین انجام وظیفه خود، ارائه خواهند نمود.

۳-۱۰- داد و ستد ابزارها و تجهیزات موضوع بند دوم این ماده در قلمرو کشور دیگر ممنوع است.

ماده ۱۱

کارکنان بهره‌بردارهای راه‌آهن (ریلی) و شرکت زیرساخت‌های راه‌آهن (ریلی) طرف‌ها و مسافرانی که از مرز عبور می‌کنند، ممکن است طبق مفاد مقررات بهداشتی بین‌المللی موجود مشمول بازرسی‌های پیراپزشکان کشور مورد نظر قرار گیرند. پیراپزشکان می‌توانند خواستار ارائه گواهی مایه‌کوبی (واکسیناسیون) صادر شده طبق مقررات بین‌المللی بهداشت ۱۳۸۴ (۲۰۰۵) شوند. قوانین یا مقررات بهداشتی طرف‌ها مبادله و به اطلاع طرف دیگر خواهد رسید.

ماده ۱۲

بازرسی (کنترل) بهداشت دامی و گیاهی توسط مرجع صلاحیت‌دار طرف‌ها، در قلمرو آن کشور و طبق قوانین لازم‌الاجرای آن صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۳

کارکنان شرکت زیرساخت‌های راه‌آهن (ریلی) و بهره‌بردارهای راه‌آهن (ریلی) که در زمان عبور از مرز کشور در حال خدمت هستند، از حق دریافت مراقبت‌های پزشکی فوری طبق قوانین طرف دیگر، برخوردار خواهند بود. انتقال کارکنان مربوط به واحد پزشکی کشور متبوع خود، از سوی کارفرمای آنها فراهم خواهد شد. هزینه‌های درمان فرد مذکور که مراقبت‌های پزشکی فوری دریافت می‌کند و فردی که شرایط سلامتی او اجازه انتقال وی به واحد پزشکی کشور او را ندهد، از آغاز درمان وی در کشوری که تحت مداوا قرار گرفته تا زمان انتقال وی به کشور خود، توسط کارفرما (شرکت زیرساخت‌های راه‌آهن (ریلی) و یا بهره‌بردار راه‌آهن (ریلی)) تأمین خواهد شد.

ماده ۱۴

۱-۱۴- کارگروه (کمیسیون) مشترک عبور از مرز حمل و نقل راه آهن (ریلی) به منظور بهبود همکاری های بین دو طرف و رفع مشکلات مربوط به عبور از مرز راه آهن (ریلی)، توسط شرکت زیرساخت های راه آهن (ریلی) و بخش های خدمات بازرسی (کنترل) مرزی طرف ها تحت ریاست و هماهنگی شرکت زیرساخت های راه آهن (ریلی)، تأسیس می گردد.

۲-۱۴- کارگروه (کمیسیون) متشکل از نمایندگان شرکت زیرساخت های راه آهن (ریلی)، واحدهای خدمات بازرسی (مرزی)، مقام های گمرکی و سایر مقام های ذی ربط طرف ها خواهد بود و بر اساس اصل عمل متقابل با یکدیگر دیدار می نمایند. شرح وظایف این کارگروه (کمیسیون) به موجب سند الحاقی (پروتکل) که تهیه می گردد تعیین خواهد شد. جلسات کارگروه (کمیسیون) به صورت ادواری و متناوب در هر یک از دو کشور برگزار خواهد شد.

ماده ۱۵

۱-۱۵- در صورت بروز هرگونه اختلاف ناشی از این موافقتنامه یا مرتبط با آن در وهله نخست به روش مذاکرات دوستانه و از طریق مجاری سیاسی (دیپلماتیک) حل و فصل خواهد شد.

۲-۱۵- چنانچه هرگونه اختلاف ظرف مدت سه ماه از طریق رویه پیش بینی شده در بند (۱) حل و فصل نشود، معاهده کوتیف (معاهده کنوانسیون) بین المللی حمل و نقل راه آهن (ریلی) بار) که هر دو کشور جمهوری اسلامی ایران و جمهوری ترکیه عضو آن هستند اعمال خواهد شد.

ماده ۱۶

۱-۱۶- این موافقتنامه از تاریخ آخرین اطلاعیه کتبی که طرف ها به واسطه آن تکمیل تشریفات قانونی لازم داخلی را از طریق مجاری سیاسی (دیپلماتیک) به یکدیگر اطلاع رسانی می کنند و بعد از اینکه دستورالعمل ها و یا قراردادهای ناظر بر جزئیات فنی مشخص شده در ماده (۹) مورد تأیید قرار گیرند، لازم الاجرا خواهد شد.

۲-۱۶- تا زمان به اجرا درآمدن این موافقتنامه، «موافقتنامه تبادل مشترک در ایستگاه کاپیکوی بین راه آهن ایران و راه آهن ترکیه» مورخ ۱۳۴۸/۷/۱ (برابر با ۱۹۶۹/۹/۲۳) به

قوت خود باقی خواهد ماند و موافقتنامه مذکور با لازم الاجرا شدن این موافقتنامه از درجه اعتبار ساقط خواهد شد.

۳-۱۶- این موافقتنامه می‌تواند با رضایت کتبی طرف‌ها اصلاح گردد. اصلاحات طبق همان تشریفات قانونی که در بند اول این ماده مقرر گردیده است، لازم الاجرا خواهد شد.
۴-۱۶- این موافقتنامه برای مدت (۴۹) سال لازم الاجرا خواهد بود و به صورت خودکار برای دوره (۴۹) ساله دیگر تمدید می‌گردد. با این وجود هریک از طرف‌ها می‌تواند در هر زمان قصد خود مبنی بر خاتمه این موافقتنامه را به صورت کتبی از طریق مجاری سیاسی (دیپلماتیک) به طرف دیگر اطلاع دهد. در این صورت، این موافقتنامه (۶) ماه پس از تاریخ دریافت اطلاعیه کتبی خاتمه می‌یابد.

این موافقتنامه در تاریخ (۴) بهمن ۱۴۰۲ هجری شمسی برابر با (۲۴) ژانویه ۲۰۲۴ میلادی در شهر آنکارا در دو نسخه اصلی به زبان‌های فارسی، ترکی و انگلیسی تنظیم شده است که همه متون از اعتبار یکسان برخوردارند. در صورت هرگونه اختلاف در تفسیر متن انگلیسی ملاک خواهد بود.

از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران از طرف دولت جمهوری ترکیه

لایحه فوق مشتمل بر ماده‌واحد و یک تبصره منضم به متن موافقتنامه شامل مقدمه و شانزده ماده که گزارش آن توسط کمیسیون عمران به صحن مجلس تقدیم شده بود، در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ یکم اسفندماه یکهزار و چهارصد و سه مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

محمدباقر قالیباف